

عنوان مقاله:

ارزیابی وجود عقلانیت ارتباطی در شبکه های اجتماعی بر مبنای نظریه جامعه شبکه ای کاستلز

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگ ارتباطات، دوره 24، شماره 63 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

جهاندار امیری - استادیار گروه روزنامه نگاری دانشکده ارتباطات و رسانه دانشگاه صداوسیما. jahandar.Amiri553@gmail.com

خلاصه مقاله:

عقلانیت ارتباطی، وضعیتی از ارتباط و مفاهمه است که بدون دخالت و نظارت نهادهای دولتی و برآمده از قدرت با گفتگوی انتقادی و سازنده، به فهم منافع و خیر مشترک منتج می‌شود. فقدان سلطه، اجبار، وجود اختیار و آزادی، عملیاتی شدن از طریق زبان و مبتنی بودن بر فرهنگ و اخلاق از پیش شرط های عقلانیت ارتباطی است. هدف این پژوهش، بررسی و ارزیابی شبکه‌های اجتماعی است که آیا بر آن ها، عقلانیت ارتباطی حاکم است یا موارد و مظاهر غیرعقلانی در آن ها بیشتر از عقلانیت است؟ روش انجام پژوهش، مصاحبه عمیق با رویکرد گراندد تئوری است که نتایج در مراحل مختلف به اساتید و کارشناسان آگاه به موضوع، ارجاع داده شده است. بر اساس یافته‌ها، عملکرد شبکه‌های اجتماعی بر مبنای مولفه های عقلانیت ارتباطی و پیش شرط های آن، تأیید نشده و مواردی همچون ایجاد دسترسی، محدودیت و نظارت بر شبکه‌های اجتماعی توسط دولت ها، وجود اخبار جعلی، فریبکاری، شایعه، جاسوسی و کاربرهای فاقد هویت یا با هویت جعلی، استفاده تروریست ها و کلاهبرداران از شبکه‌های اجتماعی، تشویق به خودکشی، ناامنی، بحران‌زایی و ناهنجاری های اخلاقی، رویکردهای احساسی، هیجانی، حاشیه آید و پوپولیستی به جای استدلال های منطقی، افراط‌گرایی، فرقه‌گرایی، تعصب های قبیله‌ای و قومی، استفاده از فن های جنگ روانی و تبلیغاتی، سیاست زدگی، قطبی‌گرایی و استفاده‌های ابزاری دلیلی بر نتیجه ذکر شده است.

کلمات کلیدی:

حوزه عمومی، عقلانیت ارتباطی، شبکه های اجتماعی، جامعه شبکه ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1849929>

